
MEKLEMBURGIA-POMORZE PRZEDNIE

+++ Szybkie połączenia z Uznamu do Berlina, Hamburga i Rostoku +++ Nowoczesne laboratorium dla uniwersytetu +++ Sprzedawcy protestują przeciwko zakazowi handlu w niedziele +++ Merkel broni stoczni w Stralsundzie +++ Rostok upamiętnia ofiarę mordu NSU +++ Meklemburgia obstaje za wcześniejszą maturą +++ Drugie życie literatury z czasów NRD +++ Zaginiony skarb na aukcji +++ Wspomnienie zmarłego dyrektora gimnazjum w Löcknitz +++

BRANDENBURGIA/SAKSONIA

+++ Brandenburgia bliżej Polski +++ Uckermark wciąż bez śmigłowca ratunkowego +++ Dla jednych przekleństwo, dla innych szansa na rozwój +++ Sprewa rajem dla ptaków +++ Wsparcie dla nowych przedsiębiorców +++ Czekaj w kolejce lub płac +++ Brandenburgia szuka Polaków do pracy w urzędach skarbowych +++ Nagradzają pomysły warte zachodu +++ Projekt Smacznego-Guten Appetit +++

MEKLEMBURGIA-POMORZE PRZEDNIE

INFRASTRUKTURA

Szybkie połączenia z Uznamu do Berlina, Hamburga i Rostoku

Uznam. Uzamska kolej UBB wchodzi na rynek autobusów dalekobieżnych. Od teraz do dyspozycji pasażerów jest dziesięć połączeń z Uznamu m.in. do Berlina, Hamburga, Warnemünde oraz na lotnisko Rostok-Laage. Podróż z Ahlbecku do Hamburga trwa niespełna sześć godzin. Na razie połączenia odbywają się kilka razy w tygodniu, ale w sezonie letnim w rozkładzie jazdy pojawi się więcej kursów. Rynek autobusów dalekobieżnych w Niemczech rozwija się w ostatnim czasie bardzo dynamicznie i zyskuje coraz więcej pasażerów, m.in. ze względu na niższe ceny biletów niż na pociąg. Podróż autobusem UBB z wyspy Uznam do Berlina kosztuje 28 euro, dzieci do lat 15 otrzymają zniżkę. Z nowymi połączeniami autobusowymi nadzieje na rozwój wiąże lotnisko w Rostoku-Laage, które boryka się ze znacznymi problemami finansowymi i spadkiem liczby pasażerów.

» Fot. Mieszkańcy Ahlbeck oraz wypoczywający tu turyści zyskali szybkie połączenie m.in. z Rostokiem, Berlinem i Hamburgiem. Autor: [Sebastian Wallroth](#). Źródło: [Wikimedia Commons](#). Licencja: publiczna.

» [Nordkurier, 26.02.2014](#)

NAUKA

Nowoczesne laboratorium dla uniwersytetu

Greifswald. Trwają prace przy budowie nowoczesnego laboratorium Uniwersytetu w Greifswaldzie. W minionym tygodniu świętowano zawieszenie wiechy na budynku. Na powierzchni 1100 m kw. będą się tu mieścić instytuty: Botaniki, Ekologii Krajobrazu oraz Zoologii. Obecnie naukowcy i studenci narzekają na trudne warunki pracy i nauki. Władze uniwersytetu mają nadzieję, że nowoczesne laboratorium podniesie atrakcyjność uczelni wśród przyszłych studentów i naukowców. Inwestycję, której koszt wyniesie ok. 8 mln euro, finansuje land. Placówka ma zostać oddana do użytku w marcu 2015 r.

» [Nordkurier, 27.02.2014](#)

SPOŁECZEŃSTWO

Sprzedawcy protestują przeciwko zakazowi handlu w niedziele

Uznam. Od początku roku w kurortach nad Morzem Bałtyckim i Północnym obowiązuje nowe prawo zakazujące handlu w niedziele w zimie. Zdaniem sprzedawców ze Szlezwika-Holsztyna, od tego czasu ich obroty spadły nawet o 20-25 procent. „Musiałem zwolnić dwóch pracowników” – mówi Norbert Herzberg, jeden ze sprzedawców. Jego zdaniem, za zakazem prowadzenia sprzedaży w niedziele stoi Kościół. Nowe prawo obowiązujące w kurortach nad Morzem Północnym zezwala na otwarcie sklepów w niedziele wyłącznie w okresie od 15 marca do 31 października. Dodatkowo sklepy mogą być czynne tylko przez sześć godzin, zamiast jak dotąd ośmiu. Podczas zimowej wyprzedaży handlowcy mogą otworzyć sklepy w niedzielę tylko między 17 grudnia a 8 stycznia. W kurortach Meklemburgii-Pomorza Przedniego sprzedawcy mogą handlować przez 31 niedziel w roku. Sklepy nie mogą być czynne dłużej niż pięć godzin.

» [Nordkurier, 23.02.2014](#)

GOSPODARKA

Merkel broni stoczni w Stralsundzie

Stralsund. Kanclerz Niemiec Angela Merkel powiedziała podczas spotkania noworocznego w Stralsundzie, że uratowanie upadłej stoczni P+S w tym mieście warte jest każdego nakładu. Merkel, mówiąc o sytuacji stoczni, przyznała, że wpływ na jej upadek miały także czynniki zewnętrzne: kryzys gospodarczy na świecie, kryzys strefy euro, a także konkurencja stoczni azjatyckich. Tymczasem przed stoczną nie ustają protesty. W minionym tygodniu swoje niezadowolenie z sytuacji demostrowało około trzystu stoczniowców. Pracownicy upadłego przedsiębiorstwa opowiadają się za utrzymaniem produkcji statków w ich zakładzie. Stoczniowcy zapowiedzieli zaostrzenie protestów, jeżeli do końca marca br. nie będzie postępów w sprawie sprzedaży stoczni. Jak dotąd, mimo kilku potencjalnych inwestorów, stoczni nie udało się sprzedać.

» [Ostsee Zeitung, 27.02.2014](#)

» [Ostsee Zeitung, 28.02.2014](#)

» [Nordkurier, 27.02.2014](#)

PRAWICOWY EKSTREMIZM

Rostok upamiętnia ofiarę mordu NSU

Rostok. 10 lat po zamordowaniu przez członków organizacji NSU (Narodowo-Socjalistyczne Podziemie) tureckiego imigranta Mehmeta Turguta, po raz pierwszy odbyła się uroczystość upamiętniająca ofiarę. W mieście odsłonięto symboliczny pomnik, a w ceremonii wzięło udział 250 mieszkańców Rostoku. 25-letni Turgut zginął w lutym 2004 r. w tureckim barze. Za jego morderstwem stoi grupa neonazistów, która w całych Niemczech zabiła w latach 2000-2007 dziesięć osób, głównie obcokrajowców. Sprawcy latami pozostawali bezkarni, a policja przez długi czas nie brała pod uwagę motywu rasistowskiego. Na trop przestępców natrafiono dopiero w 2011 r. Przed sądem w Monachium toczy się obecnie proces przeciwko Beate Zschäpe, członkini grupy. Dwaj główni podejrzani popełnili samobójstwo.

» [Nordkurier, 25.02.2014](#)

EDUKACJA

Meklemburgia obstaje za wcześniejszą maturą

Meklemburgia-Pomorze Przednie. W całych Niemczech trwa dyskusja o powrocie matury po trzynastu latach nauki, a nie jak to ma miejsce obecnie po dwunastu. Według krytyków, skrócenie w 2006 r. nauki o rok niekorzystnie wpłynęło na poziom edukacji młodzieży. Plany lekcji są przeladowane i zakładają przeprowadzenie nawet 50 lekcji w tygodniu. W Hamburgu przeprowadzono nawet referendum, w którym uczniowie i rodzice opowiedzieli się za przywróceniem dawnego systemu nauczania. W Hesji młodzież będzie mogła sama zdecydować, czy chce zdawać maturę na koniec dwunastej czy trzynastej klasy. Także inne kraje związkowe chcą powrotu poprzedniego systemu. Zmian nie chce natomiast Meklemburgia-Pomorze Przednie. W landzie tym zdawanie matury po trzynastu klasach nie ma tradycji. Wprowadzono trzynaście klas, ale zaledwie 5 lat później naukę do matury skrócono o rok.

» [Ostsee Zeitung, 25.02.2014](#)

EDUKACJA SPOŁECZEŃSTWO

Drugie życie literatury z czasów NRD

Godern. Niewielkie wydawnictwo Edition z Meklemburgii-Pomorza Przedniego digitalizuje powieści z czasów NRD. Dotąd umowy na digitalizację prawie ośmiuset tytułów podpisano z blisko stu autorami. Z tego udało się już wydać w formie e-booków ok. czterystu książek. Za inicjatywą stoi Gisela Pekrul, emerytka z Godern pod Schwerinem, która po zakończeniu pracy zawodowej założyła wydawnictwo i zajęła się digitalizowaniem książek z czasów NRD. Entuzjastyczny odzew, z jakim się spotkała ze strony autorów, całkowicie ją zaskoczył. Zdaniem Giseli Pekrul, digitalizacja tytułów często jest jedynym sposobem na ocalenie zapomnianej literatury.

» [Nordkurier, 24.02.2014](#)

HISTORIA

Zaginiony skarb na aukcji

Stralsund. Jeden z najcenniejszych druków Archiwum Miasta w Stralsundzie został wystawiony na sprzedaż w Nowym Jorku. Chodzi o liczące 400 lat i uchodzące w swoim czasie za rewolucyjne – dzieło niemieckiego astronoma i matematyka Johannesesa Keplera „Harmonices mundi”. Przez długi czas dzieło to uważano za zaginione. Teraz można je kupić u nowojorskiego antykwariusza za blisko ćwierć miliona dolarów.

» [Ostsee Zeitung, 24.02.2014](#)

WSPOMNIENIE

Wspomnienie zmarłego dyrektora gimnazjum w Löcknitz

Löcknitz. W wieku 58 lat w minionym tygodniu zmarł Gerhard Scherer, twórca i dyrektor Polsko-Niemieckiego Gimnazjum w Löcknitz. Scherer należał bez wątpienia do jednych z największych orędowników polsko-niemieckiej współpracy. Gimnazjum w Löcknitz powstało w 1995 r. jako placówka eksperymentalna, działająca według własnego programu. Placówka od początku ściśle współpracowała z Zespołem Szkół im. Ignacego Łukasiewicza w Policach. W ubiegłym roku otrzymała Nagrodę Polsko-Niemiecką, przyznaną przez ministrów spraw zagranicznych Polski i RFN. W udzielonym rok temu wywiadzie dla Deutschlandradio Kultur Scherer wspominał: „Jestem zdeklarowanym Europejczykiem, żyję na europejskim pograniczu”. Od 1995 r. między Meklemburgią-Pomorzem Przednim a województwem zachodniopomorskim istnieje bezterminowa umowa umożliwiająca uczniom z Polski zdawanie w Löcknitz polskiej i niemieckiej matury.

» [Nordkurier, 26.02.2014](#)

WIADOMOŚCI Z BRANDENBURGII I SAKSONII

POLITYKA WSPÓŁPRACA PRZYGRANICZNA

Brandenburgia bliżej Polski

Poczdami. Więcej połączeń kolejowych między Polską a Brandenburgią, wspieranie nauczania języka polskiego w brandenburskich szkołach oraz walka z przestępczością przygraniczną – to tylko niektóre punkty uchwały o zacieśnianiu współpracy z Polską, którą w ubiegłym tygodniu przyjął parlament Brandenburgii. Dokument zakłada m.in. modernizację linii kolejowej Szczecin-Berlin, a w przyszłości także poprawę połączenia między stolicą Niemiec a

Wrocławiem i Krakowem. W przypadku połączenia ze Szczecinem, posłowie Landtagu zaapelowali o wstawiennictwo rządu Brandenburgii u przedstawicieli władz federalnych, rządu Polski oraz przedstawicieli Unii Europejskiej w sprawie przyspieszenia modernizacji i rozbudowy linii kolejowej. Wiele z poruszanych w uchwale zapisów egzystuje na papierze już od dawna, w praktyce nie funkcjonuje jednak tak, jak powinno. Przykładem na to jest istniejące od lat „Partnerstwo Odry”, w skład którego wchodzi przedstawiciele czterech województw i czterech krajów związkowych. „Potencjał partnerstwa jest szczegółowo opisany, dotąd jednak został tylko w niewielkim stopniu zrealizowany” – pisze gazeta Märkische Oderzeitung. W ubiegłym tygodniu Dietmar Woidke, premier Brandenburgii i zarazem pełnomocnik ds. Polski, spotkał się w Warszawie ze swoim polskim odpowiednikiem prof. Władysławem Bartoszewskim.

» Fot. Powstanie szybkiego połączenia między Szczecinem a Berlinem to jeden z punktów podjętej uchwały. Autor: M. Stefanek.

» [Märkische Oderzeitung, 25.02.2014](#)

» [Märkische Oderzeitung, 23.02.2014](#)

RATOWNICTWO

Uckermark wciąż bez śmigłowca ratunkowego

Angermünde. W razie wypadku lub nagłego pogorszenia zdrowia mieszkańcy powiatu Uckermark nie mogą liczyć na szybkie przetransportowanie w inny rejon Niemiec. Region nie ma bowiem śmigłowca ratunkowego i nie wiadomo, kiedy się go doczeka. Według zapowiedzi Urzędu Lotnictwa Berlina i Brandenburgii helikopter miał pojawić się w powiecie Uckermark już we wrześniu 2013 r. Kiedy pierwszy śmigłowiec wylądaje jednak na przeznaczonym do tego celu lotnisku w Angermünde – nie wiadomo. Dopiero niedawno Ministerstwo Zdrowia ogłosiło bowiem przetarg na obsługę helikoptera ratunkowego. Prawdopodobnie po jego rozstrzygnięciu znana będzie data uruchomienia lotniska. W Brandenburgii stacjonują cztery śmigłowce ratunkowe: w Senftenbergu, Brandenburgiu nad Hawelą, Bad Saarow oraz w Perleberg. Powiaty Uckermark i Barnim, pozbawione „swojego” helikoptera, obsługiwane są przez maszyny z Berlina lub Meklemburgii-Pomorza Przedniego, jednak jest to możliwe tylko wtedy, gdy śmigłowce nie uczestniczą akurat w akcji na terenie macierzystego landu.

» [Märkische Oderzeitung, 28.02.2014](#)

» [Komentarz MOZ: 28.02.2014](#)

GOSPODARKA

Dla jednych przekleństwo, dla innych szansa na rozwój

Saksonia. Przedsiębiorstwo Caminau, wydobywające glinę porcelanową, poszukuje nowych złóż tego surowca. Mieszkańcy kilku miejscowości w okolicach Bautzen, m.in. Rosenthal, Neschwitz, i Holschdubrau, gdzie mają być prowadzone odwierty, obawiają się zniszczenia krajobrazu, a nawet wysiedlenia całych wiosek, gdyby złoża okazały się za duże. Wydobycie gliny porcelanowej (kaolinu) wymaga wykonania „dziury” w ziemi o wielkości nawet 20-30 boisk piłkarskich. Łużycka glina cieszy się ogromnym powodzeniem. Sprzedawana jest do Austrii, Skandynawii, Indii i Egiptu. Wykorzystuje się ją m.in. w

przemysłu kosmetycznym oraz do produkcji porcelany, farb i papieru. W firmie Caminau, gdzie pracuje 117 pracowników, dziennie wydobywa się 3 tys. ton kaolinu. Złóża wystarczą jeszcze na ok. 10 lat. Do kasy gminy Königswartha, na której terenie działa firma, rocznie wpływa 227 tys. euro. Wartość zleceń, które każdego roku otrzymują od przedsiębiorstwa lokalne firmy, sięga 2 mln euro.

» [Sächsische Zeitung, 28.02.2014](#)

» [Sächsische Zeitung, 28.02.2014](#)

EKOLOGIA

Sprewa rajem dla ptaków

Cottbus. Według ornitologów, liczba gatunków ptaków zamieszkujących rozlewiska Sprewy wzrosła w ostatnich latach do ponad 120. To sukces, chodzi bowiem o tereny poddane renaturyzacji, które kilkanaście lat temu przypominały krajobraz księżycowy. Wcześniej w miejscu rozlewiska istniała kopalnia węgla brunatnego. Naukowcy przewidują, że liczba gatunków ptaków w następnych latach jeszcze wzrośnie. Na rozlewisko składa się dziewięć zbiorników wodnych o łącznej powierzchni 21 hektarów. Na zrenaturalizowanym obszarze pojawiły się też inne zwierzęta, m.in. wydry. Ubiegłoroczna powódź zahamowała nieco rozwój nowych obszarów fauny i flory, ale ekolodzy są dobrej myśli i wierzą, że wkrótce pojawi się tu jeszcze więcej zwierząt i roślin.

» Fot. Rozlewisko Sprewy stało się po renaturyzacji rajem dla ptaków. Autor: [Stefan Fussen](#). Źródło: [Wikimedia Commons](#). Licencja: [CC-BY-SA-3.0,2.5,2.0,1.0](#)

» [Lausitzer Rundschau, 24.02.2014](#)

SPOŁECZEŃSTWO GOSPODARKA

Wsparcie dla nowych przedsiębiorców

Oderbruch (Przełom Odry). Osoby zamierzające rozpocząć działalność gospodarczą w rejonie Oderbruch, otrzymają od teraz wsparcie doradców w ramach projektu pilotażowego. Wprawdzie w Niemczech organizowane są podobne projekty, to koncentrują się one głównie na miastach. „W Niemczech jak dotąd nikt nie zebrał tego typu doświadczeń w obszarze wiejskim” – mówi Andreas Jonas, prezes Towarzystwa Wspierania Gospodarki Stic. „Tymczasem wielu naszych przedsiębiorców pochodzi właśnie z terenu wiejskiego.” Projekt finansowany jest ze środków powiatu Märkisch-Oderland oraz Unii Europejskiej. Młodzi przedsiębiorcy mogą liczyć na doradztwo, które z pomysłów nadają się na prowadzenie biznesu, jakie przeszkody trzeba pokonać, by założyć własną działalność, co decyduje o sukcesie własnego biznesu. W ostatnich latach towarzystwo Stic wsparło w ten sposób ponad 2 tys. przedsiębiorców. 60 procent z nich jest dziś w stanie zarobić na utrzymanie swoje i rodziny. Część zatrudnia kolejne osoby. Zajęcia ruszyły 27 lutego w szkole w miejscowości Letschin.

» [Märkische Oderzeitung, 25.02.2014](#)

SŁUŻBA ZDROWIA

Czekaj w kolejce lub płać

Cottbus. Ta informacja zbulwersowała całe Niemcy: okulistka z Cottbus miała zarządać od pacjentki 50 euro za przyspieszenie terminu wizyty. W przeciwnym razie kobiecie groziło osiemnastomiesięczne czekanie w kolejce. Związek Kas Chorych w Brandenburgii sprawdza skargę na postępowanie lekarki, jaka wpłynęła od pacjentki. W przypadku potwierdzenia zarzutów, wobec okulistki zostanie wszczęte postępowanie dyscyplinarne. Niewykluczone, że sprawą zajmie się prokuratura. Według Federalnego Związku Kas Chorych, mieszkańcy wschodu Niemiec muszą najdłużej czekać na wizytę u lekarza. 14 procent pacjentów czeka powyżej trzech tygodni, podczas gdy w landach zachodnich zaledwie 9 procent. Różnice występują również między pacjentami ubezpieczonymi prywatnie i państwowo. Ci ostatni czekają na badanie lekarskie przeciętnie o 24 dni dłużej.

» [Lausitzer Rundschau, 25.02.2014](#)

» [Märkische Oderzeitung, 25.02.2014](#)

EDUKACJA

Brandenburgia szuka Polaków do pracy w urzędach skarbowych

Poczdam/Poznań. Po raz pierwszy w historii Brandenburgia chce werbować do pracy w urzędach skarbowych Polaków. Do obsadzenia są stanowiska w czternastu placówkach między Cottbus a Kyritz. Powodem werbowania Polaków nie jest bynajmniej brak wykwalifikowanej kadry. „Szukamy kandydatów do pracy wśród Polaków, ponieważ coraz więcej klientów naszych urzędów skarbowych to właśnie Polacy. Dlatego potrzebujemy pracowników ze znajomością języka polskiego i polskiej kultury” – mówi Christian Görke, minister finansów. Kandydaci do pracy przejdą najpierw dwuletnie przygotowanie do zawodu (tzw. Ausbildung) lub podejmą trzyletnie studia kształcące w zawodzie dyplomowanego urzędnika skarbowego. Wśród wymagań, jakie muszą spełniać polscy kandydaci, są dobra znajomość języka niemieckiego oraz dobre oceny na świadectwie maturalnym, zwłaszcza z matematyki. W ubiegłym tygodniu Ministerstwo Finansów Brandenburgii werbowało Polaków podczas targów edukacyjnych w Poznaniu. Planowane są kolejne akcje.

» Szczegółowe informacje: www.mdf.brandenburg.de/de/ausbildung

TURYSTYKA

Nagradzają pomysły warte zachodu

Görlitz. Najlepsze pomysły turystyczne, nie wymagające wielkich inwestycji, zostaną nagrodzone Innowacyjną Nagrodą Turystyczną. Wyróżnienie przyznane zostanie w tym roku po raz drugi. Wśród faworytów są m.in. twórcy spaceru w kostiumach z epoki po barokowym domu przy Neißstraße 30, zniesienie barier architektonicznych podczas Międzynarodowego Festiwalu Ulicznego Via Thea czy połączenie tradycji browarnictwa z wydarzeniami kulturalnymi przez manufakturę piwa Landskron.

Zwycięzca zostanie ogłoszony 26 marca w Löbau. Łącznie do konkursu zgłoszono 27 kandydatów. Jury zapowiada, że szczególną wagę przywiązuje do kreatywności zgłoszonych pomysłów.

» [Sächsische Zeitung, 25.02.2014](#)

INICJATYWY

Projekt Smacznego-Guten Appetit

Frankfurt nad Odrą/Słubice. 9 maja 20-30 rodzin z Frankfurtu lub Słubic zaprosi do swojego mieszkania na kolację mieszkańców drugiej strony granicy. Będą to osoby, które najprawdopodobniej nigdy w życiu wcześniej się nie spotkały. Zadaniem gospodarzy będzie przygotować za własne fundusze kolację, a zadaniem gości przyniesienie napojów. Świątujące wspólnie rodziny odwiedzi fotograf, który uwieczni na zdjęciu to wydarzenie. Z przepisów zaproponowanych przez polskich i niemieckich uczestników projektu powstanie książka kucharska „Słubfurtu”. Pomysłodawcy projektu artystycznego poszukują osób chętnych do udziału w tym przedsięwzięciu.

» Kontakt: Michael Kurzwelly, tel. +49 0171-2668747, arttrans@arttrans.de oraz Adam Poholski, tel. +48 502016114, apoholski@jumelages.org.pl

Wydawcy:

Polsko-Niemieckie
Towarzystwo Brandenburgii
Charlottenstr. 31
14467 Potsdam
www.dpg-brandenburg.de

Transodra e.V.
Polsko-Niemiecki
Klub Dziennikarzy
www.transodra-online.net

Współpraca

Stowarzyszenie
Terra Incognita

Sponsorzy:

LandZukunft

Bundesministerium für
Ernährung, Landwirtschaft
und Verbraucherschutz

Fundacja Współpracy
Polsko-Niemieckiej

Województwo
Zachodniopomorskie

Drodzy Czytelnicy, prosimy o wsparcie naszego Przeglądu Prasy. Finansowanie projektu ze źródeł zewnętrznych jest możliwe tylko przez określony czas. Chcemy wydawać Przegląd Prasy także po upływie okresu finansowania. Nie da się jednak tego zrobić bez Państwa pomocy.

Jak nas wesprzeć: http://www.dpg-brandenburg.de/pl/o_nas/jak-nas-wesprzec

Nasi abonenci:

Alexander Knapczyk, IHK Cottbus (abonament)

Andreas Oppermann, rbb Frankfurt (abonament)

Arne Neumann (darowizna miesięczna)

Beata Halicka, Uniwersytet Europejski Viadrina (abonament)

Birgit Steinfeldt, NDR Hörfunk Neubrandenburg (abonament)

Brigitte von Ungern-Sternberg (abonament)

Bundesinstitut für Bau-, Stadt- und Raumforschung im Bundesamt für Bauwesen und Raumordnung (abonament)

Deutsches Polen-Institut w Darmstadt (abonament)

Gottfried Hain, Guben (darowizna miesięczna)

Günther Jikeli, Kreistagsabgeordneter Vorpommern-Greifswald (abonament)

Hans-Gerd Warmann (abonament)

Joachim Hildebrandt (abonament)

Kai Weber, Büro Klara Geywitz (MdL) (abonament)

Kommunalgemeinschaft Pomerania e.V. (abonament)

Lisaweta von Zitzewitz, Fundacja Akademia Europejska Kulice-Külz (darowizna)

Niels Gatzke, Regionalzentrum für demokratische Kultur Vorpommern-Greifswald der RAA Mecklenburg-Vorpommern (abonament)

Rolf Weißgerber, Kulturhaus Kino Brüssow (abonament)

Sebastian Kinder, Uniwersytet w Tybindze (abonament)

Stowarzyszenie Gmin RP Euroregion „Spree-Nysa-Bóbr” (abonament)

Tobias Lenel, Oderläufe e.V. (abonament)

Unternehmervereinigung Uckermark e.V., Präsident Siegmund Bäsler (abonament)

Urząd Gartz, dyrektor Frank Gotzmann (abonament)

Urząd Miasta Gorzów Wielkopolski (abonament)

Uwe Michael Neumann (abonament)